

**Народна банка на Република Северна Македонија
Дирекција за статистика**

Скопје, 21 јули 2021 година

Соопштение за печат

Монетарни движења во Република Северна Македонија: јуни 2021 година

– **Паричната маса (монетарниот агрегат МЗ^{1,2})**, во јуни 2021 година, бележи месечен раст од 1,1%, којшто во најголем дел се должи на зголемените депозитни пари³, а во помала мера и на долгорочните депозити до две години и краткорочните депозити, при пад кај готовите пари во оптек. Годишниот раст изнесува 8,3% и главно е резултат на повисоките депозитни пари, при помал позитивен придонес и на краткорочните депозити и готовите пари во оптек, а во услови на забележан пад кај долгорочните депозити до две години.

Табела 1. Вкупни депозити и кредити^{4,5} на недржавниот сектор

	состојба (во милиони денари)						годишна промена (во %)						месечна промена (во %)	
	3.2020	6.2020	9.2020	12.2020	5.2021	6.2021	3.2020	6.2020	9.2020	12.2020	5.2021	6.2021	5.2021	6.2021
Парична маса М4	455,834	468,912	469,050	486,989	496,118	500,202	8.9	9.8	6.9	6.9	7.0	6.7	1.0	0.8
Парична маса МЗ	403,714	416,935	418,556	436,231	446,737	451,639	8.3	9.7	7.6	8.0	8.6	8.3	1.2	1.1
<i>од кои:</i>														
Готови пари во оптек	37,891	41,125	41,667	43,701	43,935	43,604	21.3	26.3	24.9	21.0	5.9	6.0	-1.1	-0.8
Вкупни депозити	409,200	418,916	418,644	434,915	442,712	447,237	8.3	8.4	6.1	5.9	7.1	6.8	1.2	1.0
<i>од кои:</i>														
Корпоративен сектор	108,138	110,550	112,505	123,212	125,086	128,970	12.5	11.2	8.0	10.1	16.0	16.7	3.4	3.1
<i>Во денари</i>	75,876	77,609	79,641	86,323	86,228	88,994	13.8	9.3	5.4	5.4	15.0	14.7	5.2	3.2
<i>Во странска валута</i>	32,261	32,941	32,865	36,889	38,857	39,976	9.5	15.9	14.9	22.8	18.3	21.4	-0.4	2.9
Домаќинства	275,574	280,512	278,469	285,216	291,526	292,359	8.6	8.7	6.1	4.6	4.8	4.2	0.4	0.3
<i>Во денари</i>	147,532	149,204	145,806	150,991	153,244	152,597	11.9	10.1	6.2	3.3	3.3	2.3	0.2	-0.4
<i>Во странска валута</i>	128,042	131,309	132,663	134,225	138,282	139,762	5.1	7.1	6.0	6.2	6.5	6.4	0.6	1.1
Вкупни кредити	343,702	352,718	352,824	357,296	367,256	370,862	5.8	6.6	7.3	4.7	5.6	5.1	0.8	1.0
<i>од кои:</i>														
Корпоративен сектор	167,654	172,978	168,086	169,826	173,952	175,067	1.8	4.6	5.2	1.1	2.1	1.2	0.8	0.6
<i>Во денари</i>	103,597	106,688	101,925	102,688	106,705	106,876	0.4	3.3	2.7	-0.9	1.8	0.2	1.0	0.2
<i>Во странска валута</i>	64,057	66,290	66,161	67,138	67,246	68,191	4.0	6.9	9.3	4.3	2.6	2.9	0.5	1.4
Домаќинства	174,634	178,384	183,431	185,814	191,500	193,906	10.1	8.8	9.5	8.0	8.8	8.7	0.8	1.3
<i>Во денари</i>	96,643	99,469	103,939	105,049	108,375	109,484	8.8	8.7	12.0	10.5	11.0	10.1	1.0	1.0
<i>Во странска валута</i>	77,990	78,916	79,492	80,765	83,125	84,422	11.9	8.9	6.4	5.0	6.1	7.0	0.7	1.6

Извор: НБРСМ.

¹ Почнувајќи од јуни 2018 година, Народната банка го користи монетарниот агрегат МЗ како нова стандардна дефиниција за паричната маса. За аналитички цели и понатаму ќе се пресметува и ќе се објавува монетарниот агрегат М4.

² Монетарниот агрегат М1 го сочинуваат готовите пари во оптек и депозитните пари. Монетарниот агрегат М2 е составен од монетарниот агрегат М1 заедно со краткорочните депозити, додека монетарниот агрегат МЗ (паричната маса), покрај монетарниот агрегат М2, ги вклучува и депозитите со достасаност од една до две години. Следствено, монетарниот агрегат М4 ги содржи монетарниот агрегат МЗ и долгорочните депозити со достасаност над две години. За подетално објаснување, види ја Методологијата: http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

³ Депозитните пари се однесуваат на тековните сметки кај банките и штедилниците и тековните сметки на останатите финансиски институции кај Народната банка.

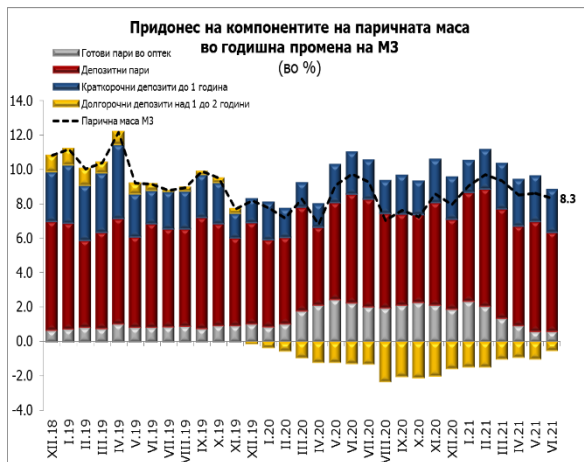
⁴ Годишните стапки на кредитите во периодот од јули 2019 па наваму се под влијание на ефектите од мерката на НБРСМ за отпис на побарувањата коишто се целосно покриени подолго од една година.

⁵ Податоците за монетарните агрегати, како и вкупните депозити и кредити заклучно со август 2020 година, не ги вклучуваат податоците за една банка на која во август 2020 година ѝ е укината дозволата за основање и работење и е отворена стечајна постапка.

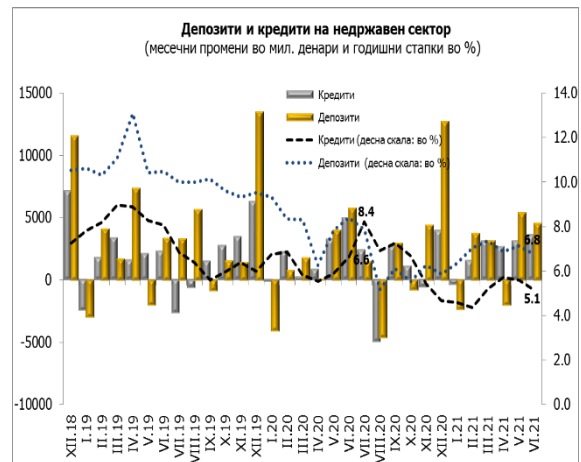

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- **Вкупните депозити**⁶, во јуни, остварија месечно и годишно зголемување од 1,0% и 6,8%, соодветно. Растот по двете основи се должи на зголемените депозити кај двата сектора, којшто е поизразен кај корпоративниот сектор.
- Во јуни, **вкупните кредити**⁷ бележат месечен раст од 1,0%, додека на годишно ниво се повисоки за 5,1%. Нагорната промена на месечно и годишно ниво произлегува од зголеменото кредитирање кај двата сектора, со поголем придонес на секторот „домаќинства“.

Извор: НБРСМ.

1. Депозити и кредити на корпоративниот сектор⁸

Извор: НБРСМ.

⁶ Вкупните депозити ги сочинуваат сите депозити вклучени во монетарниот агрегат М4.

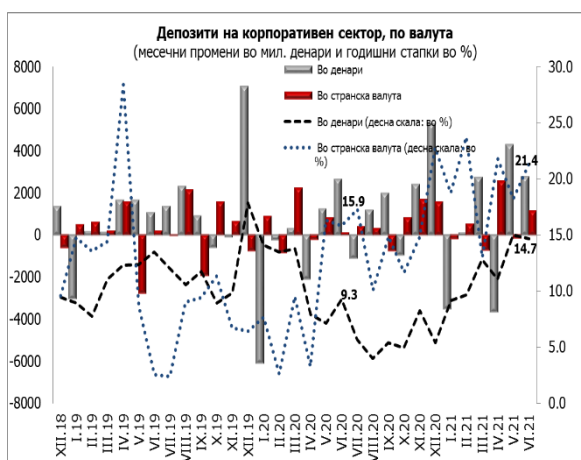
⁷ На 9 август 2018 година, Советот на Народната банка ја усвои Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик („Службен весник на Република Македонија“ бр. 149/18), според која банките имаат обврска да ги пренесат од билансна во вонбилансна евиденција (и да продолжат со пренесување на) сите побарувања коишто се целосно резервирани подолго од една година. Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик започна да се применува од 1. јули 2019 година со што ефектот од споредбената основа се исцрпи во јули 2020 година. Оттука, разликите во годишните стапки на промена на кредитите со и без ефектот од извршените отписи се незначителни, поради што од августовското соопштение натаму овие споредби се прекинуваат.

⁸ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа јавните и приватните нефинансиски друштва.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Вкупните **депозити на корпоративниот сектор**, овој месец, се повисоки за 3,1% на месечна основа. Растот во најголем дел е резултат на зголемените депозитни пари, при помал позитивен придонес и на долгорочните депозити во странска валута, во услови на пад кај останатите компоненти. Годишната стапка на раст изнесува 16,7%, главно поради зголемените депозитни пари, при позитивно влијание и на краткорочните и долгорочните депозити во странска валута, во услови на остварен пад кај останатите компоненти.
- Кај **кредитите на корпоративниот сектор**⁹, овој месец, е забележан месечен и годишен раст од 0,6% и 1,2%, соодветно. Нагорната промена, пред сè, се должи на зголемените кредити во странска валута, а позитивно, но помало влијание имаат и кредитите одобрени во денари.

Извор: НБРСМ.

2. Депозити и кредити на домаќинствата¹⁰

Извор: НБРСМ.

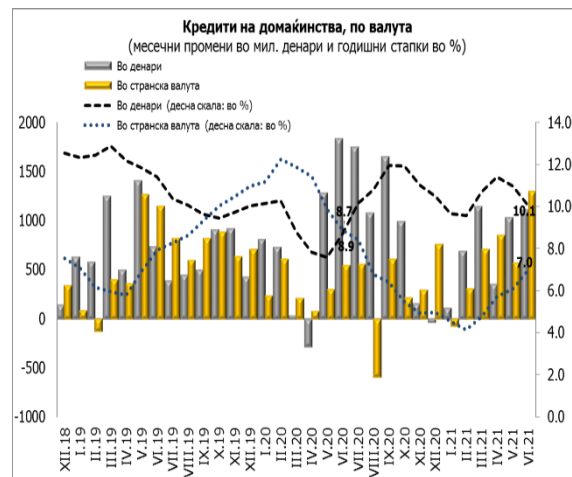
⁹ Почнувајќи од јуни 2018 година, а согласно со новата методологија, податоците за финансиските инструменти во денари со валутна клаузула се вклучени во рамките на странската валута.

¹⁰ За потребите на ова соопштение, домаќинствата се однесуваат на физичките лица и самостојните вршители на дејност.

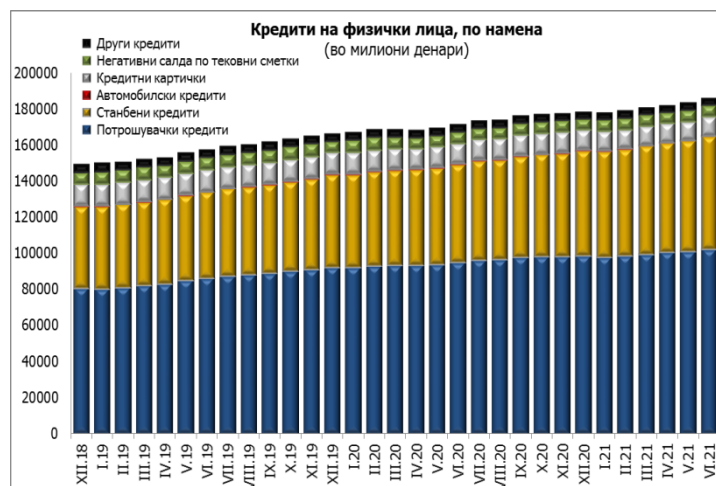

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Кај вкупните **депозити на домаќинствата**, овој месец, е остварен месечен раст од 0,3%, којшто најмногу произлегува од зголемените краткорочни депозити во странска валута, а во позитивна насока влијаат и долгорочните депозити во странска валута и краткорочните депозити во денари, во услови на пад кај останатите компоненти. На годишна основа, депозитите на домаќинствата растат за 4,2%, под влијание на депозитните пари и краткорочните депозити во странска валута, при пад кај останатите компоненти.
- **Кредитите на домаќинствата**, овој месец, се зголемија за 1,3%, во споредба со претходниот месец, како резултат на зголемувањето на кредитите во двете валути, малку поизразено кај кредитите во странска валута. Годишното зголемување изнесува 8,7% и во поголем дел произлегува од денарските кредити, при позитивен придонес и на кредитите во странска валута.

Извор: НБРСМ.

Извор: НБРСМ.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Табела 2. Кредити на банките и штедилниците дадени на физичките лица, по намена

	состојба (во милиони денари)						годишна промена (во %)						месечна промена (во %)	
	3.2020	6.2020	9.2020	12.2020	5.2021	6.2021	3.2020	6.2020	9.2020	12.2020	5.2021	6.2021	5.2021	6.2021
Потрошувачки кредити	93,440	94,982	97,850	98,772	101,209	102,516	13.5	10.0	9.9	6.9	7.7	7.9	0.6	1.3
Станбени кредити	52,959	54,392	55,985	58,306	61,199	62,384	13.9	13.8	14.0	13.6	14.1	14.7	0.8	1.9
Автомобилски кредити	306	292	291	282	249	242	-4.1	-8.6	-7.9	-10.9	-15.7	-17.1	-3.6	-2.9
Кредитни картички	11,570	11,508	11,649	11,205	10,432	10,488	-4.5	-4.2	-2.6	-6.1	-9.1	-8.9	0.1	0.5
Негативни салда по тековни сметки	6,499	6,205	6,280	5,818	6,446	6,419	-4.8	-9.4	-10.8	-5.0	5.3	3.4	5.8	-0.4
Други кредити	3,969	3,946	3,912	3,871	3,665	3,687	-6.7	-6.4	-6.7	-6.0	-7.3	-6.6	-1.3	0.6

Извор: НБРСМ.

- Гледано според намената на кредитите одобрени на физичките лица, во јуни, **потрошувачките и станбените кредити**, како најзастапени категории, бележат месечно зголемување од 1,3% и 1,9%, соодветно, а годишниот раст изнесува 7,9% и 14,7%, соодветно. Во јуни, **автомобилските кредити**, се намалени на месечно и годишно ниво за 2,9% и 17,1%, соодветно. Кредитите одобрени на **кредитни картички**, овој месец, се зголемија за 0,5% на месечна основа, додека на годишна основа тие се намалени за 8,9%. Кај **негативните салда на тековните сметки**, во јуни, е остварен месечен пад од 0,4%, а на годишно ниво растат за 3,4%. Кредитите одобрени врз **други основи**, овој месец, остварија месечен раст од 0,6%, при годишен пад од 6,6%.

Придружни информации

Временски серии податоци: Биланси и прегледи на депозитните институции, месечни податоци http://www.nbrm.mk/monetarna_statistika.nspix

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

Информација за методолошките измени во монетарната статистика, статистиката на останатите финансиски институции и статистиката на каматните стапки:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/informacii/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf

**Народна банка на Република Северна Македонија
Дирекција за статистика**

Следни објавувања: Календар на објавување податоци
http://nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Монетарни движења во Република Северна Македонија: 20 август 2021 година (референтен пресек заклучно со јули 2021).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 116 (или 110/108).